

ת"פ 13462/04 - מדינת ישראל נגד אייב טורה

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 13462-04 מדינת ישראל נ' טורה
תיק חיזוני: 147060/2017

בפני כב' השופט ד"ר יובל ליבדרו
המאשימה:
מדינת ישראל ע' תביעות נגב
נגד
הנאשם:
אייב טורה
ע"י ב"כ עו"ד מسلم אריאתמה

החלטה

האם יש מקום להורות על החזרת כספים שהפקיד הנאשם, חלק מתנאי שחרור שנקבעו בבקשת מעוצר עד תום ההליכים שהוגשה כנגדו, וזאת עוד לפני זכייה במשפט העיקרי הקשור להאשמה בעבודות שירות שנגזר עליו בסופו של יום העיקרי הקשור להאשמה בקשר למעצר?

זו השאלה שעומדת לבחינה במסגרת ההחלטה זו.

טענות הצדדים

1. לפני בקשה להחזיר הפקודה כספית על סך של 3,000 ₪ (להלן: "ההפקודה") שהפקודה על ידי הנאשם כערובה לשחררו מן המעוצר בו היה נתון במסגרת הליכים שנלווה אל התיק שבכורתה.

2. המאשימה התנגדה להשבת הפקודה בטענה שעל הנאשם לסייע לרשות את עונש המאסר בעבודות השירות שנגזר עליו במסגרת גזר הדין בתיק שבכורתה. לתמיכה בעמדתה הפניה המאשימה לע"פ 10705/02 **מכנושין נ' מדינת ישראל**, פורסם בנובו (להלן: "פס"ד מכנושין").

3. בתשובה לעמדת המאשימה,טען ב"כ הנאשם כי אין הצדקה להחזרת הפקודה עד לאחר סיום ריצוי עבודות השירות על ידי הנאשם. ב"כ הנאשם טוען כי לא קיימת עילה להמשך החזרת הפקודה על ידי המדינה באשר ההליכים המשפטיים הסתיימו כאשר לא מلتכוילה לא נטענה קיומה של עילה של חשש להימלטות מן הדין.

ב"כ הנאשם הוסיף כי תוקפן של הערבויות, לרבות הפקודה, שהוטלו על הנאשם פג עם סיום ההליכים המשפטיים, קרי עם מתן גזר דיןו של הנאשם.

ב"כ הנאשם טוען כי אין המדינה רשאית לעשות שימוש בהפקודה לתוכלית שונה מהתוכלית לשמה נועדה. ב"כ הנאשם הוסיף כי בעת הפקודת הפקודה (ויתר הערבויות) כרת הנאשם מעין "חוזה" עם המאשימה לקיים את

תנאי השחרור כאמור בכתב הערובה בהליך הספרתי וכי אין לקרוא ב"חוזה" תנאים נוספים שאינם מופיעים בו, דהיינו שימוש בהפקדה לצורך הבטחת רצוי העונש.

ב"כ הנאשם התייחס לפס"ד מכונשי אליו הפantha המאשימה וטען כי באותו מקרה היה מדובר בנסיבות שונות וכן מכך ההפקדות נועדו לתכליות שונות.

ב"כ הנאשם פנה מצדו לבש"פ 4972/07 **עאטף פואז נגד מדינת ישראל**, פורסם בńבו (להלן: "ההחלטה בעניין פואז") לتمיכה בטיעונו.

דין

4. בטרם אדון בטענות ב"כ הצדדים לגוף, ראוי לעמוד על השתלשלות העניינים במקרה זה.

ביום 6.4.2017 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום שיחסו לו ביצוע עבירות של גידול סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית והפרעה לשוטר.

בד בבד הוגשה בקשה למעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים.

ביום 09.04.2017 הרשעתה את הנאשם על פי הودאותו, במסגרת דין מקדמי לפי סעיף 143א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ"), בעבירות של גידול סם מסוכן והחזקת סם מסוכן לצריכה עצמית שייחסו לו בכתב האישום המתוקן.

הצדדים הגיעו להסכמה עונשית ולפיה עתרו במשותף לעונשים שככללו, בין היתר, עונש של שלושה חודשים מאסר לריצוי בעבודות שירות.

בין יתר הסכומות אליהן הגיעו הצדדים במסגרת הדיון המקדמי הייתה גם הסכמה על שחרורו של הנאשם בערובה בתנאים הכלולים "מעצר בית" מלא, ערבות צד ג' של שתי ערבות על סך 7,000 ₪, התchieבות עצמית של הנאשם על סך 7,000 ₪ והפקדה כספית על סך של 3,000 ₪ (בהתאם לשיקול דעת בית המשפט, היא ההפקדה הקשורה בהחלטה זו).

בתאריך 06.07.2017 נוצר דין של הנאשם (לאחר קבלת חוות דעת הממונה על השירות), בהתאם להסכומות הצדדים, לרבות למאסר של 3 חודשים לריצוי בעבודות שירות החל מיום 17.07.2017.

ביום 23.07.2017 הוגשה הבקשה להחזיר ההפקדה.

5. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, סבורני כי יש לדוחות את הבקשה.

6. סבורני כי han לשון החוק, han פסיקת בית המשפט העליון בסוגיה והן נתנו הנסיבות של מקרה זה הם שמליכים למסקנה כי יש לדוחות את הבקשה, ומכאן שיש להמתין עם החזרת ההפקדה עד לאחר סיום רצוי עונש המאסר בעבודות שירות על ידי הנאים.

סעיף 48(א) רישא לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרם), התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים") han בחיבורים הבסיסיים שהנאים נוטל על עצמו חלק מתנאי השחרור וקבע כי:

"שחרור בערובה הוא על תנאי שהמשוחרר יתייצב לחקירה, לדין במשפטו או בערעור, או לניסיאת עונשו, בכל מועד שידרש, וכן שימנע מלשבש הלि�כי משפט; בית המשפט רשאי להוסיף תנאים, לפרק זמן שיקבע, ככל שימצא לנכון, לרבות:

(1) חובת הודהה...." (דges לא במקור, ייל).

7. הנה כי han לשון החוק ברורה וקובעת כי אחד התנאים לשחרור הנאים בערובה הוא התיאצובתו של הנאים גם לניסיאת עונשו. קרי תוקפן של הערבויות שקבע בית המשפט ועמו עד לאחר שהנאים יתייצב לניסיאת עונשו ולא במועד מתן גזר הדין.

אף אם יטען הנאים כי בהסכמה הצדדים על תנאי השחרור ובהחלטת השחרור עצמה לא נאמר ב"רחל בתה הקטנה" כי תנאי השחרור מתייחסים גם לשלב של ריצוי עונש, הרי שכבר נקבע בבית המשפט העליון (כב' השופטת ד' בינוי כתוארה אז) בבש"פ 5755/00 אבו סנינה נ' מדינת ישראל כי:

"**נאשם המתחייב לתייצב למשפט, אינו יכול לטען בראיות כי בגין התcheinבות זו אין כלולה גם התcheinבות לתייצב ל nisiאת עונשו...**"

8. מעבר לכל האמור, נראה כי בית המשפט העליון כבר התייחס לשאלת החזרת פיקדון כספי שהופקד עד לאחר ריצוי עונש של מאסר בעבודות שירות, והדבר נעשה בפס' ד' מכונשין אליו הפניה המאשימה.

בפס' ד' מכונשין han כב' השופט א' לוי ז"ל בשאלת האם נכון לראות ביום שבו התיאצב נאים להתחלה בעבודות השירותים כאמור התיאצב הנאים לשאת את עונשו והשיב על כך בשלילה.

כב' השופט א' לוי ז"ל עמד על ההבדלים בין התיאצובות למאסר בפועל לבין התיאצובות למאסר בעבודות שירות:

"**אכן, בעבודות שירות אין עונש בפני עצמו, אלא דרך שנקבעה בחוק כדי לשאת בעונש מאסר שנגזר לנידון...אולם בכלל הנוגע לשאלת אם יש צורך להוסיף ולקיים כתוב ערובה שנידון חתום עליו, או להוtier צו בדבר עיכוב יציאתו מהארץ בתקפו, קיימים בין**

לבין נשייה בעונש במתќן כליה הבדל ממשמעותי, שכאמר, מקורו נובע מכך שהתייצבות הנידון לשאת בעונש היא גם הגשתה מטרתו של כתב העורבה, ועל-כן מאותו מועד אין בו עוד צורך, כפי שאין עוד צורך בכך ליעכט את יציאתו מהארץ של מי שנhton במאסר. עם זאת, התיצבותו של נידון לבצע עבודות שירות אינה מתחילה ומסתיימת באותו מועד, אלא היא חוזרת על עצמה בכל יום מימי העבודות עד לסופה של התקופה. יתרה מכך, במהלך ביצוען של עבודות השירות הגבלה חירותו של הנידון היא חלקית בלבד, ולמעשה ברוב שעות היממה הוא מתהלך חופשי, ועל-כן מוסיף להתקיים אותו חשש שבגינו חוויב הנידון מלכתחילה מעתן עירובה, היינו שיתחמק משלאת בחלק מעונשו על-ידי קטיעת ביצוען של עבודות השירות טרם זمان". (דges לא במקור, י"ל).

אכן, כפי שטען ב"כ הנאים אין המקרה בפס"ד מכנוין דומה בנסיבותיו ל McKenna שבעניינו שכן בפס"ד מכנוין הערבויות ניתנו במסגרת עיכוב ביצוע גזר דין בערעור שהגיש הנאשם ולא בערבויות שניתנו לשחרור בהליך של מעצר עד תום ההליכים, ואולם אין בשינוי נסיבות זה כדי להשליך על השאלה המשפטית שעל הפרק - האם קמה חובה להסביר את כספי ההפקדה עם מתן גזר הדין או שיש להמתין עד לסיום ריצוי העונש שנקבע.

בפס"ד מכנוין נקבע בסופו של יומ כי יש להסביר את הערבויות ולבטל צו עיכוב יציאה מן הארץ רק לאחר שהנאים יסימם לשאת את עונשו.

מעבר לאמור, נראה כי גם בהחלטה אליה הפנה ב"כ הנאים, ההחלטה בעניין פואז הנ"ל (שיעור בעיקורה בשאלת סמכות המדינה להעביר את כספי ההפקדה שהפקיד נאשם במסגרת תנאי שחרור לטובות פיזיים שחוויב בהם הנאים עם סיום ההליך בתיק העיקרי) יש תימוכין לתפיסה כי את ההפקדה יש להסביר אך לאחר סיום ריצוי עונש המאסר בעבודות שירות שנגזר:

**"סמכות מיוחדת לשחרור בעורבה נתונה במצבים שונים בהם נדרש לגשר על פני פערים
זמן בין שלב לשחרור בהליך הפלילי..."**

סעיף 48(א) לחוק המעצרים מגדיר את תכלית השחרור בעורבה ואת עיקרי התנאים של השחרור בעורבה. הוא קובע, כי שחרור בעורבה נועד להבטיח התיצבותו של המשוחרר

לחקירה, לדין במשפטו או בערעור, או לנשייה בעונשו בכל מועד שיידרש..."

**מטרתם של התנאים הנלויים, היא לסייע בהגשתם של התנאים הבסיסיים של השחרור
שעוניים - התיצבותו של המשוחרר לחקירה, למשפט או לערעור או לנשיית עונשו...
עיקרם של תנאי העורבה הוא להבטיח את מיצויו של ההליך הפלילי בעניינו של אדם".**

הנה כי כן, החוק עצמו קובע כי אחת התכליות של עורבה היא להבטיח את נשיאת העונש. הדבר מהוות למעשה את "מיצויו של ההליך הפלילי" ולכן לא ניתן לקבל את העמדה כי ההליך הפלילי בעניינו של הנאשם מוצח עם מתן גזר דין, שעה שהנאים טרם נשא את עונשו - המאסר לריצוי בעבודות שירות.

9. מעבר לשון החוק ולפסיקה השונה שפורטה לעלה, סבורני כי אף הנתונים הקונקרטיים של תיק זה מצדיקים את דחיתת הבקשה.

כזכור, ב"כ הנאשם טען כי בבקשת המעצר עד תום ההליכים שהגישה המאשימה לא טענה המאשימה כי קיימת עילית מעוצר של הימלטות מהדין והוסיף כי כתוב בערובה הוא מעין חזה שנכרת בין הנאשם המאשימה ואין להוסיף עליו תנאים שלא מופיעים בו. **דא עקא שמעיון בכתב הערובה עליו חתום הנאשם ביום 09.04.2017 עולה שהנאשם התחייב בין יתר התנאים לתנאי להתייצב לנשיאות עונשו.** למען הסר ספק, הנאשם חתום על כתב התחייבות זה.

10. לא זו אף זו, מעיון בתיק בית המשפט עולה כי הנאשם לא חתום על כתב התחייבות להימנע מביצוע עבירה כפי שנגזר עליו במסגרת גזר הדין, ועקב כך אף הוצאה נגדו פקודת מאסר הנה כי כן, הוכח הלהקה למעשה, כי קיימים ממש לכך שהנאשם לא יבצע את העונשים שהוטלו עליו, ויש בכך כדי לסתור את טענת ב"כ הנאשם כי לא קיימת כל עילה להחזקת הכספי עד לסיום רצוי עונש המאסר בעבודות שירות.

11. מעבר לנדרש,指出 כי בהתאם לגזר הדין, היה על הנאשם להתייצב לרצוי עונש המאסר בעבודות שירות ביום 17.7.2017, כאשר תקופת המאסר בעבודות שירות הועמدة על שלושה חודשים, ומכאן שתוך זמן קצר תוחזר הפקודה, ככל שלא תהיה מניעה אחרת לכך.

12. לאור כל האמור לעיל, אני>Dochha כאמור את הבקשה.

המצוריות תשלח העתק לצדים.

ניתנה היום, ז' תשרי תשע"ח, 27 ספטמבר 2017, בהעדר הצדדים.